

Arvio tasapainottamisen toimenpiteistä teknisissä palveluissa

Suonenjoen kaupunginvaltuuston hyväksymän kestäväen kuntatalouden pitkántähtäimen suunnitelman mukaan vuosina 2021-2025 tulisi teknisten palvelujen osalta tehdä 185 000 € sopeuttamissäästöt. Alla on esitetty arviot säästöjen toteutumisesta hyväksytyyn tasapainottamissuunnitelmaan nähden lisäksi on arvioitu, myös muita mahdollisia toimenpiteitä, joilla on ollut tai tulee olemaan tasapainottava vaikutus kaupungin talouteen.

1) Palvelutason määrittäminen ulkoalueiden osalta. Tavoitteena huollettavien / kunnossapidettävien ulkoalueiden määrällinen alentaminen laadittavan suunnitelman mukaisesti (vaikuttavuus – 70.000 €)

Suunniteltujen toimenpiteiden osalta on päästy vaikuttavuustavoitteeseen, kun arvioidaan säästöä suhteessa vuoden 2020 kustannusrakenteeseen nähden. Ulkoalueiden hoidon vastuualueelle on tullut kuitenkin jonkin verran uusia vastuita, jotka nostavat kustannuksia. Näistä kaupungin vastuulle siirtyneet lisveden raitti ja osa Jalkalantiestä nostaa kuluja talviaikaan ja työllistettyjen palkkakulujen siirtyminen teknisten vastuulle kasvattaa kesähoidon kustannuksia. Tältä osin sama kustannus on kyllä olla ollut ennenkin kaupunkitasoisesti, mutta kulut on kohdennettu toisin. Myös palvelun oston hintatasot ovat nousivat ajoittain oman tuotannon kulujen kasvua voimakkaammin.

Merkittävimmät pysyvät kustannustasoleikkaukset on saatu ulkoliikuntapaikkojen talvihoidon palvelutasotarkistuksilla, joita on tehty lautakunnassa kahteen otteeseen. Tarkistetut palvelutasot on mahdollistanut sen, että talviajalle ei ole tarvinnut palkata määräaikaista ulkoalueden hoitajaa.

Energiatehokkuutta ja lisätty edistämällä edelleen vaihtamalla suurienergiä valaisimia led- valaisimiin. Samalla on otettu käyttöön valaisimien himmentämisen mahdollistava säätötekniikka. Valaisinuudistukset ovat lisänneet myös valaistuksen laatua. Energiakustannuksia hillitsemään on otettu käyttöön sähkön hankinnan salkunhoitopalvelu kaupungin omana hankintana. Palvelulla on pystytty saamaan sähkön energiakustannuksia alaspäin.

Työn tehokkuuden paranemista on mahdollistettu hankkimalla uusi latukone sekä kadun hoidon kuorma-auto. Tehokkuuden paranemisen lisäksi nykyaikainen kalusto hillitsee kaluston kunnossapitokustannuksia sekä kauluston yllättävän vikaantumisen aiheuttamia välillisiä kuluja.

Palvetasojen määrittelyistä talvikunnossapidon lukittelusta on päätetty teknisessä lautakunnassa. Luokittelulla tuetaan resurssien oikean tasoista kohdentamista ja näin ollen hillitään kustannuksia. Kesähoidon osalta palvelutasojen määrittely on vielä kesken, mutta kustannuksia on hillitty vähentämällä puistometsien raivausta.

2) Kiinteistöjen kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet tarpeettomista kiinteistöistä luopumiseksi, myyntien toteuttamiseen ja palveluverkon tarpeisiin vastaamiseen (vaikuttavuus 90.000 €).

Tarpeettomista kiinteistöistä on päästy hyvin eroon. Raviradankadun ns. Rivertekin kiinteistö ja Valkeisen tyhjilleen jäänyt päiväkotikiinteistö on saatu myytyä. Sammalselän koulu purettiin v. 2025 välittömästi tyhjilleen jäämisen jälkeen. Näistä erityisesti Sammalselän koulu mahdollistaa koko kaupungille pysyvän n. 100.000 vuosittaisen säästön, sillä kaikki alueen oppilaat on pystytty sijoittamaan yhtenäiskouluun. Kouluun olisi lisäksi jouduttu lähivuosina kohdentamaan merkittävä peruskorjausinvestointi, joten kouluverkon tiivistäminen oli tuolta osin oikea-aikainen.

Haasteina on edelleen tyhjillään olevat Pankkilan- ja Yrittäjänkadun osakkeet sekä uutena tarpeettomana kiinteistönä Lempyyn koulu. Veljeskoti on myös tyhjillään purkupäätöstä odottamassa. Pohjois-Savon hyvinvointialue tulee optimoimaan kiinteistötarpeitaan siten, että ainakin Vanhainkoti palvelukeskus tulee jäämään keski- ja kellarikerroksen osalta tyhmilleen tämän vuoden loppuun mennessä. Vuodeosasto tulee jatkamaan yläkerrassa toistaiseksi.

Tavoitteeseen on päästy kokonaisuudessaan suunnitelluilla toimenpiteillä. Lisäksi myös kiinteistöihin kohdistuvilla energiasäästäväillä investoinneilla, kiinteistöautomaation uudistamisella, kiinteistöautomaation optiomointipalvelulla ja hyvällä sähkön ostamisen hallinnalla tullaan saavuttamaan rakenteellisia, pysyviä lisäsäästöjä.

3) *Toiminnallisen ja vaihtoehtoisen palvelutuotannon selvittäminen kaupungin oman konekaluston osalta tulevien investointipäätösten yhteyteen. (vaikuttavuus 0 €)*

Kuntatekniikan palvelualueen organisoitumisvaihtoehtoja selvitys valmistui keväällä 2024. Merkittävin tienhoitokuorma-auton hankinta tehtiin selvityksen valmistumisen jälkeen. Selvitys antaa lisätietoa vaihtoehtoisen palvelutuotannon mahdollisuuksista myös tulevaisuuden palvelunhankintoja mietittäessä.

Toimenpide toteutunut suunnitelman mukaisesti.

4) *Hallinnon tarvitsemien toimistotilojen selvittäminen mahdollisesti muuttuvaan tilatarpeeseen nähden. Vaikutukset etätyön lisääntyminen, mahdollinen maakunnallinen SoTe / hyvinvointialue, ostopalvelutuottajien tilatarpeen käytön väheneminen. (vaikuttavuus 40.000 €)*

Merkittävin euromääräinen säästö n. 70.000 €/v. on syntynyt, kun sotepalvelut ja sotepalvelujen vaatimat tilat siirtyivät HVA:lle. Näiltä osin varsinaista säästöä ei voida kuitenkaan todeta syntyneen, sillä kaupungin nykyisten toimintojen tilan käyttö on ennallaan ja vuokratiloissa. Samaan aikaan kaupungilla on omassa omistamissaan kiinteistöissä tyhjää tilaa mutta ei sellaisenaan nopeasti käyttöön otettavissa korvaamaan Säästötorin tiloja. Selvittelyä jatketaan tilojen tarveselvityksellä kuluvan vuoden aikana. Etätyön voidaan nähdä aiheuttaneen pysyvästi tilanteen, jossa toimiston käyttöaste on vajaa. Myös asiakaspalvelun tarve livekohtaamisten suhteen on vähentynyt digitaalisten palvelujen kehittymien myötä.

Toimenpiteet on osittain vielä kesken ja vaikuttavuus ei ole toteutunut, jos verrataan kaupungin nykyistä vastuualuetta.